

Table of Contents

Käibemaksukoodid	3
1. Seadistamine	3
2. Käibemaksukoodi kaart	3
2.1 Näiteid erisuse ja erikorra seadistamise kohta	8
Kasutatud kauba müük	8
Siseriiklikult pöördmaksustamisele kuuluv käive	8
Siseriiklikult pöördmaksustamisele kuuluv soetamine	9
3. Käibemaksukoodi asetaja	10

Käibemaksukoodid

1. juulil 2025 jõustuvate käibemaksumäärade muudatuste kohta leiad täpsemat teavet juhendist [Käibemaksu tõus Eestis alates 1.7.2025](#)

Käibemaksukoodid:

- määravad käibemaksu summa ja arvestuse müügi- ja ostutehingutel
- mõjutavad käibemaksu konteerimist alamsüsteemide finantskannetes
- koodide abil eristatakse tehinguid käibemaksuaruande (KMD) jaoks

1. Seadistamine

Käibemaksukoodide seadistatakse **Raamat > Seadistused > Käibemaksukoodid:**

KOOD	SELETUS	KM%	MÜÜGI KM KONTO	OSTU KM KONTO	PÖÖRDKM KONTO D	PÖÖRDKM KONTO K
0	Kauba ühendusesisene käive (0% km)	0				
1	20% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud	20	212371	212351		
2	Teenuste ühendusesisene käive (0% km)	0				
3	Käibemaksutagastusega müük reisijale	0				
4	Põhivara soetamisel tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks	20		212354		
5	Impordilt tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks	20				
6	Eksport	0				
7	Kauba ühendusesisene soetamine (pöördkäibemaks)	0			212358	212378

- Uus käibemaksukood luua iga erineva toiminguliigi kohta, mille osas soovitakse hiljem saada vastavat aruandlust või mille käibemaksu soovitakse finantskannetes erinevalt konteerida.
- Sama maksumääraga võivad olla maksustatud erinevad toiminguliigid, mille kohta peab detailset aruandlust saama/andma, mitte ainult maksumäära vaid ka toiminguliigi osas. Näiteks 20% maksustatavate toimingutena peab KMD-s lisaks tavalisele kodumaisele müügile deklareerima ning eraldi esitama ka müügi KMS erikorra alusel omatarbe, kauba- ning teenuse ühendusesisese soetamise jms.
- Selleks, et KMS mõistes käibena deklareeritavaid summasid kontode käivetes eristada, on vaja tehingud vastavalt erinevate käibemaksukoodidega tähistada.
- Ostupoolel on oluline erinevat liiki sisendkäibemaks erinevatele kontodele konteerida. Erinevalt maksustatava käibe (maksustamise alus) deklareerimisest, deklareeritakse ostu puhul sisendkäibemaksu summad. Käibemaksukoodid peavad katma kõik erijuhud, mida vajatakse omatarbeks või käibemaksu deklareerimiseks.
- Sama KM%-ga käibemaksukoodi võib samaaegselt kasutada nii müügi- kui ostupoolel, sest mõlema poole jaoks saab käibemaksukoodi erinevalt kätuma seadistada.

2. Käibemaksukoodi kaart

22% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud

KOOD	1
SELETUS	22% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud
KM%	22
MÜÜGI KM KONTO	212371 »
OSTU KM KONTO	212351 »
MÜÜGI KASSAPÕHINE KONTO	____ »
OSTU KASSAPÕHINE KONTO	____ »
MR ETTEMAKSU KONTO 1	212102 »
MR ETTEMAKSU KONTO 2	212371 »
OR ETTEMAKSU KONTO 1	____ »
OR ETTEMAKSU KONTO 2	____ »
KMREGNR	Ei ▾
ARVE LISAVÄLI	____
PÖÖRDKM %	0
PÖÖRDKM KONTO D	____ »
PÖÖRDKM KONTO K	____ »
KORR. KONTO	____ »
MÜÜGI KM OBJEKT	____ »
OSTU KM OBJEKT	____ »
FISKAALBLOKK	____
PEPPOLI KATEGOORIA ID	____ »
PEPPOLI KM VABASTUSE ID	____ »
DOK.TRANSPORT EELISTAB	Jah ▾
OSTU KM PROPORSIOON	____
OR KÄIBEMAKSU KULUKONTO	____ »
LIIK	____ ▾
KÄIBEMAKSUMÄÄRA TÜÜP	____ ▾
RIIK	____ ▾
VD ARUANDE TEHINGULIIK	____ ▾
SULETUD	____ ▾
LISAINFO	☐ erikord
ERISUS	____ ▾

- **KOOD**- Käibemaksukoodi tähis. Saab olla ainult numbriline. Käibemaksukoodide koodid peavad algama 0-st ja jätkuma +1 sammuga (0,1,2,3...n). Käibemaksukoode ei tohi ära kustutada jättes tähistesse augu, sest siis lakkavad töötamast mõned finantsaruanded. Vajadusel sulgege koodid (väli: SULETUD).
- **SELETUS**- nimetus, selgitus, millist toimingut vastav käibemaksu kood katab.
- **KM%**- käibemaksuprotsent, kui antud käibemaksukood peab ka käibemaksu summa müügi- või ostutehingule välja arvutama.
- **MÜÜGI KM KONTO**- finantskonto, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel arvele arvutatud käibemaksu summa sama arve alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat kontot Süsteemi seadistuste hulgast.
- **OSTU KM KONTO**- finantskonto, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel ostuarvele ja kulutusele arvutatud käibemaksu summa sama tehingu alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat kontot Süsteemi seadistuste hulgast.
- **MÜÜGI KASSAPÕHINE KONTO**- kasutatakse kassapõhisel käibemaksu arvestusel.
- **OSTU KASSAPÕHINE KONTO**- kasutatakse kassapõhisel käibemaksu arvestusel.
- **MR ETTEMAKSU KONTO 1**- finantskonto juhuks, kui ettemaksu laekumisest soovitakse käibemaks välja arvutada ning laekumise finantskandel kajastada.
- **MR ETTEMAKSU KONTO 2**- MR ETTEMAKSU KONTO 1 korrespondeeriv konto.
- **OR ETTEMAKSU KONTO 1**- finantskonto juhuks, kui ettemaksu tasumisest soovitakse käibemaks välja arvutada ning laekumise finantskandel kajastada.
- **OR ETTEMAKSU KONTO 2**- OR ETTEMAKSU KONTO 1 korrespondeeriv konto.
- **KMREGNR**- määrab, kas müügiarvel antud käibemaksukoodi kasutades nõutakse välja KM reg. nr. (käibemaksu registrinumber) täitmist. Valikud on Ei/Jah. Jah korral ei lubata müügiarvet kinnitada, kui arvel on antud käibemaksukoodi kasutatud ja väli KM reg. nr. on tühi. See seadistus on eelkõige mõeldud Euroopa Liidu liikmesriigi käibemaksukohuslasele arve esitamisel kontrollimaks, et ka käibemaksuregistri kood oleks täidetud, et hilisemalt ei tekiks probleeme 0% käibemaksumäära kasutamise põhjendatuses või näiteks VD-aruande esitamisel.
- **ARVE LISAVÄLI**- määrab, kas müügiarvel peab selle käibemaksukoodi kasutamisel vastav lisaväli olema täidetud (sisestatakse lisavälja kood).
- **PÖÖRDKM %**- pöördkäibemaksu %-määr. Selle alusel arvestatakse ja lisatakse arve, ostuarve või kulutuse finantskandesse pöördkäibemaksu summa.
- **PÖÖRDKM KONTO D**- pöördkäibemaksu deebetkonto finantskandes. Näiteks ostu puhul sisendkäibemaksu arvestatud pöördkäibemaks.
- **PÖÖRDKM KONTO K**- PÖÖRDKM KONTO D korrespondeeriv konto.
- **KORR. KONTO**- käibemaksu tasakaalustamiseks kasutatav konto kui soovitakse käibemaks periodiseerida tulevasse perioodi (kasutada nt kassapõhise käibemaksuarvestuse puhul) - tulevane periood tuleb arvel märkida väljale „KM aeg”.
- **MÜÜGI KM OBJEKT**- objekt, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel arvele arvutatud käibemaksu summa sama arve alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat objekti **Süsteemi seadistuste** hulgast. Vt. 4.2 Süsteemi seadistused. Täidetakse juhul, kui mingil põhjusel soovitakse käibemaksu summa MÜÜGI KM KONTO-le lisaks kanda ka mõne objekti arvestusse.
- **OSTU KM OBJEKT**- objekt, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel ostuarvele ja kulutusele arvutatud käibemaksu summa sama tehingu alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat objekti **Süsteemi seadistuste** hulgast. Täidetakse juhul, kui mingil põhjusel soovitakse käibemaksu summa OSTU KM KONTO -le lisaks kanda ka mõne objekti arvestusse.
- **FISKAALBLOKK**- kasutatakse juhtudel, kus kassasüsteemides (POS) on kohustus kasutada fiskaalseadmeid. Näiteks Läti ja Leedu jaemüügis. Välja sisu sõltub kasutatavast fiskaalseadmest.

- **DOK. TRANSPORT EELISTAB** - valikud Jah/Ei. Saab määrata, millist käibemaksukoodi dokumentide transport kasutab.
- **OSTU KM PROPORTSIOON** - käibemaksu proportsiooni korral proportsiooni % ja autode käibemaksu korral 50.
- **OR KÄIBEMAKSU KULUKONTO** - konto, kuhu läheb kulusse arvestatav käibemaksu osa. Kui väli on tühi, siis läheb see summa samale kontole kui antud real olev kulu.

Järgnevad kolm välja - **liik, käibemaksumäära tüüp ja riik**, on omavahel **OSS ja IOSS erikorra müügiga** seoses seotud. Loe lisaks OSS ja IOSS erikorra müügi seadistamise kohta, mis selgitab, mis olukorras neid kasutada [Käibemaksukoodid](#)

- **LIIK** - erikorra liik. Valikus: TAVA, OSS, IOSS, STANDARD.
- **KÄIBEMAKSUMÄÄRA TÜÜP** - valik standard/vähendatud
- **RIIK** - rippmenüüst valitav
- **VD ARUANDE TEHINGULIIK** - rippmenüüst valitav. Valikus: **KAUP, TEENUS, KOLMNURK**. Kui tegemist on ühendusesisese tehingu käibemaksukoodiga, siis peab tehinguliigi valima, kuna see on **VD aruande (XML) koostamise aluseks**. Loe lisaks VD aruande koostamise kohta [Klientide statistika](#)
- **SULETUD** - saab käibemaksukoodi sulgeda
- **LISAINFO**- käibemaksukoodi lisainfo. Väärtused seadistatakse menüüs Süsteemi seadistus → Käibemaksu koodide lisainfo. Näide: Eestis kasutatakse lisainfot (kui see on aktiveeritud), et täita käibedeklaratsiooni INF A osa lahter 'Maksumäär' tekstiga „erikord“ tehingute puhul, millel on erisus 01.Vt ka ERISUS.

Käibemaksu koodide lisainfo

erikord

- **ERISUS** - rippmenüü valikutega. Kasutatakse, kui antud käibemaksukoodiga tähistatakse toiminguid, mille puhul riiklikus aruandluses tuleb märkida erisused (nt Eestis KMD INF A ja B osades erisuse kood). Valikud tulevad seadistusest Finants → Käibemaksukoodide erisus, kuhu tuleb komadega eraldatult sisestada erisuse koodid.

Käibemaksu koodide erisus

01,02,03,11,12

Erisuse alla kuuluvate müügiarvete puhul on kaks võimalust, kuidas seadistada erisuse koodid, et KMD INF A väljad 'Maksumäär' ja 'Erisuse kood' täituksid õigesti:

Komadega eraldatud nimekiri erisuse koodidest:

- Arvel kasutataval käibemaksukoodi kaardil peab väljal Pöördkm% olema määratud maksumäär, millega tehing maksustatakse.
- Väljad PÖÖRDKM KONTO D ja PÖÖRDKM KONTO K tuleb jätta tühjaks, et pöördkäibemaksu ridu ei tekiks.
- Näide: kui käibemaksukoodi kaardil on Lisainfo erikord sisse lülitatud, siis KMD INF A lahtrisse Maksumäär võetakse väärtus väljast Pöördkm% ning lisatakse tekst erikord. → Tulemus: 24erikord

Erisuse koodi taha lisatud maksumäär sulgudes:

Käibemaksu koodide erisus

01(24%),02(24%),03,11,12

- Sellisel juhul võib arvel kasutatava käibemaksukoodi kaardil väli Pöördkm% jääda tühjaks.
- Näide: kui käibemaksukoodi kaardil on Lisainfo erikord sisse lülitatud, siis KMD INF A lahtrisse Maksumäär võetakse erisuse koodi sulgudes määratud maksumäär ning lisatakse tekst erikord.
→ Tulemus: 24erikord

2.1 Näiteid erisuse ja erikorra seadistamise kohta

Kasutatud kauba müük

Kui on tegemist kasutatud kauba müügiga (nn. kasuminormi maksustamine KMS §-d 41 ja 42), siis peab käibemaksukoodi kaardil märkima **Lisainfo > erikord aktiivseks** ning **erisus koodiks** valima õige käibemaksumäära, millega tehing maksustatakse.

Süsteemi seadistused > Käibemaksukoodid > 15

Tagasi Uus Koopia Kustuta Salvesta Olek: Vaata Vaata muutuste logi

Erikord 0% kasutatud kauba, kunsti jms käive (KMS § 41 ja 42) (kasumi maksustamine 22%)

KOOD: 15

SELETUS: Erikord 0% kasutatud kauba, kunsti jms käive (KMS §

KM%: 0

MÜÜGI KM KONTO: >>

OSTU KM KONTO: >>

LISAINFO: erikord

ERISUS: 01(22%)

KMD INF A osal tuleb lahtrisse 7 õige maksumäär ja lahtrisse 10 õige erisuse kood:

A-osa ANDMED VÄLJASTATUD ARVETE KOHTA				Maksustamisperiood 7				Maksustamisperioodil vormi KMD lahtrites 1 ja 2 kajastatud maksustatav käive	
Nr	Tehingu- partneri registri- või isikukood	Tehingupartneri nimi	Arve number	Arve kuupäev	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	Maksumäär	Arvel märgitud kauba ja teenuse maksustatav väärtus *	Erisuse kood	
1			100636			22erikord		01	

Siseriiklikult pöördmaksustamisele kuuluv käive

Kui tegemist on siseriikliku pöördmaksustamisega (kinnisasjade, metallijäätmete, väärismetalli ja metallitoodete käive; KMS § 41.1), siis peab käibemaksukoodi kaardil märkima **Lisainfo > erikord mitteaktiivseks** ning **erisus koodiks** valima õige käibemaksumäära, millega tehing maksustatakse.

Süsteemi seadistused > Käibemaksudoodid > 18

Tagasi Uus Koopia Kustuta Salvesta Olek: Vaata Vaata muudatuste logi

Erikord 0% kinnisasja, metallijäätmete ja väärismetalli käive (KMS § 41')

KOOD: 18
 SELETUS: Erikord 0% kinnisasja, metallijäätmete ja väärismetall
 KM%: 0
 MÜÜGI KM KONTO: >>
 OSTU KM KONTO: >>

LISAINFO: erikord
 ERISUS: 02(22%)

KMD INF A osal tuleb lahtrisse 7 õige maksumäär ja lahtrisse 10 õige erisuse kood:

A-osa ANDMED VÄLJASTATUD ARVETE KOHTA									
Aasta 2024						Maksustamisperiood 5			
Nr	Tehingu- partneri registri- või isikukood	Tehingupartneri nimi	Arve number	Arve kuupäev	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	Maksumäär	Arvel märgitud kauba ja teenuse maksustatav väärtus *	Maksustamisperioodil vormi KMD lahtrites 1 ja 2 kajastatud maksustatav käive	Erisuse kood
1						22			02

Loe lisaks metallitoodete pöördmaksustamise kohta <https://wiki.directo.ee/et/metall>

Siseriiklikult pöördmaksustamisele kuuluv soetamine

Kui tegemist on siseriiklik pöördmaksustamisega (kinnisasjade, metallijäätmete, väärismetalli ja metalltoodete soetamine; KMS § 41.1) siis peab käibemaksudoodi kaardil märkima **Lisainfo > erikord mitteaktiivseks** ning **erisus koodiks** valima 12. Oluline on ka märkida pöördkäibemaksu määr ja pöördkäibemaksu kontod.

Süsteemi seadistused > Käibemaksudoodid > 21

Tagasi Uus Koopia Kustuta Salvesta Olek: Vaata Vaata muudatuste logi

KMS §-s 41' sätestatud erikorra alusel maksustatava kauba soetamine (kinnisasi, metallijäätmed, väärismetallid ja metalltooted)

KOOD: 21
 SELETUS: KMS §-s 41' sätestatud erikorra alusel maksustatava
 KM%: 0
 MÜÜGI KM KONTO: >>
 OSTU KM KONTO: >>
 MÜÜGI KASSAPÕHINE KONTO: >>
 OSTU KASSAPÕHINE KONTO: >>
 MR ETTEMAKSU KONTO 1: >>
 MR ETTEMAKSU KONTO 2: >>
 OR ETTEMAKSU KONTO 1: >>
 OR ETTEMAKSU KONTO 2: >>
 KMREGNR: Ei

ARVE LISAVÄLI:

PÖÖRDKM %: 22
 PÖÖRDKM KONTO D: 212368
 PÖÖRDKM KONTO K: 212378

LISAINFO: erikord
 ERISUS: 12

Loe lisaks metallitoodete pöördmaksustamise kohta <https://wiki.directo.ee/et/metall>

3. Käibemaksukoodi asetaja

Dokumentidel käibemaksu asetajal lisage nähtavale väljad, mis on olulised.

1) Käibemaksukoodi valimine (asetaja akna avamine)

NR	Tüüp	Konto	Objekt	Projekt	Kasutaja	Sisu	Summa	KMK	KM	Artikkel	Kogus	Laoid	SN	OID
1		125421			1000	Kontoritehnika	1000.00	1000.00	200.00		1			
2														
3														

2) Käibemaksukoodi väljade valimine

login.directo.ee/ocra_directo.../t_list2.asp?unit=put_km&kuhu=frm_ostuarve.kmkood1&after=akm(1,0,1)&otsing=1

Sule Uuenda Puhasta väljad **Vali tulbad** Salvesta vaade Seaded Prindi

Aseta käibemaksukood

AVA Kood > Lisa uus Vaata

KOOD	OSTU KM PROPORTSIOON	SELETUS	KM%	MÜÜGI KM KONTO	KM_TEST LISAVÄLI
0		Kauba ühendusesisene käive (0% km)	0		
1		20% määraga	20	212371	TEST2

3) Lisaväljade nähtavale toomine

login.directo.ee/ocra_directo.../t_list_muuda2.asp?unit=put_km

Vali tulbad

Komplekt: Isiklik Salvesta ja rakenda Salvesta uue komplektina

Aktiivsed tulbad

Tabeli tulpade järjekorra muutmiseks lohista need soovitud kohta.

Nr	Nimetus	Tegevus	Miniotsingus			Vaikeväärtus	Järjekord
			Nähtav	Otsitav	Muudetav		
	KOOD	Avab dokumendi	☒	☐			
1	OSTU KM PROPORTSIOON		☒	☐			
2	SELETUS		☒	☐			
3	KM%		☒	☐			
4	MÜÜGI KM KONTO		☒	☐			
5	Lisaväli: Käibemaksukoodi direktiivi tekst		☐	☐			
6	Lisaväli: Käibemaksukood on suletud		☐	☐			

Lisaväljade filtrid: 1 Kopeeri omale kasutaja seadistus Kopeeri

Kasutamata tulbad

Q Otsi tulpa

- ARVE LISAV...
- Fiskaalblokk
- KMREGNR
- LIIK
- MR ETTEMA...
- Müügi käibe...
- OR ETTEMA...
- OR ETTEMA...
- Ostu käibe...
- PÖÖRDKM %
- PÖÖRDKM ...
- PÖÖRDKM ...
- RIIK
- Lisaväli: Fore...
- Dok.Transpo...
- KÄIBEMAKS...
- KORR. KONTO
- LISAVÄLI
- MR ETTEMA...
- OR ETTEMA...
- OR KÄIBEM...
- OSTU KM K...
- PÖÖRDKM ...
- RIIK
- Lisaväli: ENG...

From:

<https://wiki.directo.ee/> - **Directo Help**

Permanent link:

<https://wiki.directo.ee/et/finkm?rev=1756195191>

Last update: **2025/08/26 10:59**

